

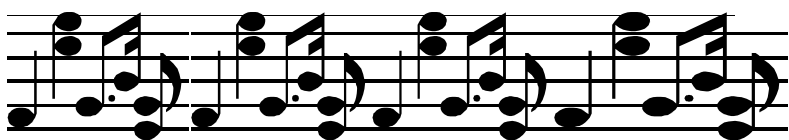
PVO Nieuws

Soester Muziekvereniging

Patientia Vincit Omnia

April 2005

Nummer 78

AG&DA

Wanneer	Wat	Wie
Za 30/4	Koninginnedag Bunscho- ten/Spakenburg	PVO
Do 5/5	Bevrijdingsconcert in Pe- trus & Paulus kerk	Harmonie + Cho- rus Line
Do 5/5	Bevrijdingsoptocht Bussum	Slagwerkgroep
Ma 16/5	2e Pinksterdag, geen repetitie	Harmonie/ Studieorkest
Za 21/5	Cultuurfestival Raa- dhuisplein	Big Band Blow
Do 26/5	Intocht Avondvierdaagse	PVO
Za 28/5	Extra repetitie, ook op 20/5, 27/5, 3/6 en 10/6	Slagwerkgroep
Ma 30/5	Optreden Residence Sou- veraine	PVO
Wo 1/6	Anjercollecte (19:00 uur)	PVO
Za 11/6	Slagwerkgroep in 't Spant te Bussum, jubileumcon- cert Prins Maurits Band	Slagwerkgroep
Za 18/6	Open dag in het PVO ge- bouw	PVO
Za 25/6	Fietstocht & Barbeque	Leden PVO

Hallo Allemaal !

Voor het maken van het PVO nieuws zijn we afhankelijk van tijdige aanlevering van kopij. Vaak ligt er bij ons wel iets 'op de plank', soms ook helemaal niet. Daarom graag ivm de zomervakantie de kopij voor het volgende PVO nieuws op tijd aanleveren.

De jaarvergadering in maart j.l. heeft wat wijzigingen in het bestuur opgeleverd, daar vertelt onze voorzitter over in zijn "Hamerstukje". Chantal de Groot heeft met medewerking van Peter Smeets en Joop Oversteegen op school een presentatie gegeven over houten blaasinstrumenten, deel 1 van deze presentatie vindt u in dit PVO nieuws. Verder is Leo Vertellingen weer van de partij met zijn Wist-u-datjes en onze kok Flip Fluitketel heeft weer een lekker recept voor u klaargemaakt.

Veel leesplezier,
Leo en Marcel.

Kopij inleveren voor:

20 juni 2005

Nieuwsblad van Muziekvereniging
Patientia Vincit Omnia Soest (Geduld Overwint Alles)

Colofon:

PVO-Nieuws verschijnt 6 x per jaar
en is bedoeld voor leden,
donateurs, familie en bekenden.

Kopij inleveren bij:

Marcel Reulen of Leo Schambach

Leo Schambach
Ir. Menkolaan 17
3761 XJ Soest
Tel: 035-6024193
Werk: 020-6291725
Fax: 084-2209569
Email:

Marcel Reulen
Da Costalaan 6
3768 GH Soest
035-6028673
030-2152418

Email:

Leo.Schambach@hccnet.nl h.m.reulen@wanadoo.nl
Website: <http://pvosoest.nl>

PVO Nieuws

Februari 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 2

R. Westra Recycling

PAPIER, IJZER, LOMPEN EN METALEN

Dorresteinweg 60, 3762 KK Soest
Telefoon 035 - 60 13288

EEMLAND DIERVOEDERS

Door al Uw
Dierbenodigdheden

R. van Doorn

Birkstraat 125a • 3768 HE Soest

Tel. 033 - 461 87 14

Fax 033 - 465 11 57

Website: <http://www.eemlanddiervoeders.nl>

web pagina

hansnotaoptiek.nl

v. Weedestraat 87 . Soest . tel. 6017120

Een nieuwe naam, een vertrouwd gezicht

De optiekwinkel van Hans Nota aan de van Weedestraat draagt sinds kort de naam van de eigenaar. Brilcentrum Nota is na dertig jaar veranderd in *hans nota optiek*. Dit mede omdat naast brillen ook contactlenzen worden aangehouden is besloten een passender naam op de gevel te zetten. In het onlangs aangepaste winkelinterieur is een ruime collectie monturen en zonnebrillen te zien. Merken als Mexx, Vogue, Gant en Guess weerspiegelen de hedendaagse modelijn, terwijl de Rayban zonnebrillen en correctie-monturen een aloude kwaliteit waarborgen. Op glasgebied springt de naam Nikon eruit (bekend uit de fotografie). *hans nota optiek* heeft een eigen slijperij en oogmeetafdeling. Op contactlensgebied heeft de technologie niet stil gestaan. Naast dag-, week-, maand- en halfjaarlenzen zijn torische en multifocale lenzen een specialiteit. Met de slogan 'Uw zicht is onze zorg ...' nodigt *hans nota optiek* u gaarne uit om eens te komen kijken in de optiekwinkel aan de van Weedestraat.

Hamerstukje

Een vernieuwde ploeg!!

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 7 maart j.l. hebben we niet minder dan 3 zittende bestuursleden uitgezwaaid!

Marjan de Goede, Mineke Noot en Ate Hoofd gaven hun estafette-stokje door.

Dat was ingrijpend!!

Drie van de 8 zittende bestuursleden...dat is bijna de helft!

En –zonder anderen tekort te doen - nog stevige bestuursfuncties ook!

Marjan trad af als secretaris van PVO, Mineke stopte met haar functie als spil in het orkest en Ate legde zijn penningmeesterschap neer.

Ik moet U eerlijk zeggen: dan knijp je 'm even.

*Krijgen we er drie goeie bestuursleden voor terug?
Hebben we nieuwe kandidaten voorhanden?
Zijn dat mensen die deze functie aan kunnen?*

Maakt u zich geen zorgen!

Esther Bakker heeft de secretaris-taken op zich genomen ..... haar pc staat nu al bol en zij weet de weg naar de postbus al blindelings te vinden.

Donata van Asselt is de nieuwe spil in het PVO-orkest.....en voelt zich er al helemaal thuis.

Raymond Roeten gaat de PVO-penningen beheeren ...reken maar dat hij kan rekenen!!

Kortom: een vernieuwde ploeg die samen met de zittende leden de kar kan trekken.

Langs deze weg: een "hartelijk welkom" aan Esther, Donata en Raymond.

En natuurlijk een welgemeend "dank-je-wel" aan Marjan, Mineke en Ate.

Peter Smeets
Voorzitter PVO

DE KLOS.....

Bedankt neefje voor het doorgeven van "De Klos". Waar zal ik nu beginnen. Marcel vertelde in zijn klos dat zijn vader Henk Reulen en mijn vader Joan Reulen ook bij PVO zaten. Ook mijn buurman Jaap Bandjes zat bij PVO, hij sloeg de grote trom. Mijn moeder was ook altijd erg betrokken bij PVO zij versterkte toentertijd de uniformen. PVO is er bij mij met de paplepel ingegoten. Als PVO op straat liep, werd ik in de kinderwagen gezet en liep mijn moeder met mij achter de muziek aan. Wat ik me ook nog kan herinneren is dat ik mee mocht naar sporthal Beukendal daar werd een gigantisch optreden gegeven door orkest, drumband en majorettes. Ik vond dit vooral leuk omdat er veel kinderen rondliepen van de leden zoals bv Hettie Verlaan (toen nog Hoofd) waar ik mee kon spelen en dansen. Wat mijn kinderen Romée en Mayra nu ook geweldig vinden. Ook ging ik als supporter samen met mijn moeder mee op concours en dat vond ik toen al heel erg spannend. De gezellige feestjes en uitjes hebben er voor gezorgd dat ik ook bij PVO een muziekinstrument ben gaan bespelen. Toentertijd zaten Inge en Shirley Mol bij PVO zij speelden allebei klarinet. Door hen ben ik op achtjarige leeftijd (1972) begonnen met klarinetles. Ik kon nog niet zo goed met mijn vingers bij alle knopjes dus hebben ze me in eerste instantie een es klarinet gegeven. Ik heb les gehad van de heer Wilderdijk. Hij was ook de dirigent van het orkest. Ik had les in het gebouwtje aan de Beetzlaan samen met een paar andere meiden. Na een tijdje mocht ik meespelen in het jeugdorkest. We oefenden iedere zaterdagochtend in de Open Hof. We hadden een eigen uniform, een grijze broek (die vreselijk prikte) en een rode coltrui met een PVO embleem. Regelmatig hadden we optredens in bejaardentehuizen. In die tijd mocht ik ook meelopen op straat, in eerste instantie in mijn jeugdorkest outfit, later kreeg ik het echte uniform. Ik leek wel een stewardess. We hadden een rokje aan en een schattig hoedje op.

Toen ik ongeveer twaalf jaar oud was mocht ik in

(Vervolg op pagina 4)

(Vervolg van pagina 3)

het grote orkest mee spelen. We kregen les van Piet Daalhuisen. Elke maandagavond ging ik samen met mijn vader naar de Rembrandtlaan voor de wekelijkse repetitie. Ik werd bevriend met Hettie Hooft en Judith de Jong die ook allebei klarinet speelden. Hettie is nog steeds mijn vriendin en we kennen elkaar al vanaf dat we ongeveer drie jaar zijn zo'n 37 jaar dus.

Samen met Hettie en Judith heb ik ook bij de blaaskapel gespeeld. Wat me is bijgebleven, is een carnavalsoptreden in Brabant. Dat was pas carnaval vieren.

Marcel vertelde het al in zijn Klos. Op een gegeven moment werd er voor straatoptredens een showband geformeerd. Ook ik mocht niet meer met mijn klarinet op straat lopen. Ik ben toen lira gaan spelen en ik kreeg er een repetitieavond showband bij.

In die tijd had ik het behoorlijk druk met PVO. Door schoolomstandigheden ben ik op een gegeven moment alleen nog maar bij het orkest gaan spelen. Inmiddels ben ik al weer 32 jaar lid van PVO en ik vind het nog steeds een heel gezellige vereniging. Romée, mijn oudste dochter, vindt dit waarschijnlijk ook want ook zij is op haar achtste met klarinetles begonnen. De geschiedenis herhaalt zich.

Ja.....de volgende Klos.....hij weet het al!!!..... onze saxofoon spelende motormuis CEES VAN DIJK.

Wie was de KLOS (en wie nog niet?)

In nummer 33 van PVO-Nieuws (oktober 1995) is Ilse begonnen met de vaste rubriek: "Wie is de klos?" De bedoeling daarvan was (en is nog steeds) om iets over jezelf te schrijven.....dan ben je "de klos"! Je kunt aan het eind van je verhaal iemand uitkiezen, die de volgende keer de klos is....en dus iets over zichzelf kan vertellen. En zo leren we elkaar nog beter kennen.

Omdat we hiermee al negen jaar bezig zijn, kan ik me voorstellen dat je niet meer weet wie er wél en wie er nog niet aan de beurt is geweest. Gelukkig heb ik alle nummers van PVO-Nieuws nog in de

kast liggen, dus kan ik je helpen. Hieronder vind je een lijst met namen. Al deze mensen zijn al eens "de klos" geweest. Zoek je een nieuw klos? Nou, dan even uitzoeken wie er nog niet in deze lijst voorkomt. Die kan dan de volgende keer "de klos" zijn... De redactie van PVO-nieuws zal de lijst bijhouden.

Ilse Smeets	Donata van Asselt
Erica Hamming	Suzanne Uyland
Retze Faber	Sharon Post
Mineke Noot	Sandra Bruinkreeft
Fred van de Molen	Suzanne van Stralen
Mart van Mil	Leo Verlaan
Petra Kannevorf	Rob Beerten
Riekje van Tricht	Peter Rieken
Joan Reulen	Jan de Jong
Hettie Verlaan	Joop Oversteegen
Dennis Kaats	Leo Schambach
Silvia Dazelaar	Sandra Ruesink
Jeroen van Esch	Helmy Sanders
Matthijs Hoebe	Daniella Kooy
Ramona Hagenaar	Alexander/Thomas Bosman
Thom van Lit	Rieneke van de Baan
Adrie de Kruyf	Inge van der Peijl
Anke Verlaan	Riekje van Tricht
Monica van Tricht	Piet Rademaker
Bas Bons	Marcel Reulen
Michael van 't Veer	Irma Metternich

Wie o wie is er jarig ???

De jarigen vanaf 11 april t/m 20 juni
Allen van harte gefeliciteerd !!!!

Naam	Jarig
Joop Oversteegen	23-4
Miriam Jaarsveld	30-4
Sandra Ruesink	13-5
Ans v.d. Ruit	15-5
Fabian de Clippelaar	20-5
Ate Hooft	21-5
Anke Verlaan	18-6

PVO Nieuws

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 5

Notariskantoor Jager - Bokdam - de Visser

notarissen

Mr B. Bokdam - Mr A. de Visser - Mr J. Jager

Van Weedestraat 2
3761 CE Soest

Postbus 3011
3760 DA Soest

Telefoon (035) 6012315*
Telefax (035) 6021460

Het is tijd voor een bank
die het anders doet.

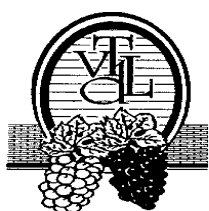
Het is tijd voor de Rabobank.

Hier had uw advertentie kunnen staan

PVO Nieuws verschijnt 6 x per jaar in een oplage van 250 stuks. Het blad wordt verspreid onder de leden en donateurs van de Muziekvereniging PVO. Neem contact op met de heer Hooft telefoon: 035-6021685 voor informatie over tarieven en mogelijkheden.

SLIJTERIJ - WIJNHANDEL

Toon van der Linden

Voor elke drank, die bij u past

Soesterbergsestraat 49, Hartje Zuid, 3768 EB Soest

Tel. 035 - 601 24 90, E-mail info@slijterij-toonvanderlinden.nl

TV SERVICE TON UYLAND

Verhuur geluidsinstallaties
Reparatie en verkoop TV/Video

Schoutenkampweg 43, 3768 AA Soest

Tel 035-6017398

Fax 035-6027498

Email tvuyland@tref.nl

Bestuur?

December 1999.....toen verscheen er een PVO-nieuws met het stukje ...bestuur....iets voor mij? Nu april 2005 verschijnt er weer een stukje ....bestuur.....zonder mij.

En dat is best even wennen.

Ik heb het 6 jaar gedaan en ik heb het als heel leuk en vooral heel leerzaam ervaren.

In het begin komt er veel op je af. Opeens moet je echt over bepaalde dingen na gaan denken..... worden er dingen van je verwacht die je misschien nog nooit eerder hebt gedaan, een mening hebben over bepaalde zaken en daarmee komen, maar ook ben je het aanspreekpunt van.....en natuurlijk wil je graag iedereen tevreden stellen. Maar ik merkte al gauw dat dat niet altijd gaat.

Opeens ervaar je wat er in de voorbereiding en achter de schermen voor bijv. een concert of een straatoptreden geregeld moet worden.....voordat we spelen dan is er al heel wat werk verricht door mensen.... zijn er genoeg muzikanten en slagwerkers? Wat doe je als bepaalde mensen telkens kort voor die tijd afzeggen.....of als er een tekort is aan bepaalde instrumenten of er is opeens geen slagwerk.....je merkt dat we elkaar allemaal nodig hebben om iets goeds neer te zetten. Het is niet allemaal zo vanzelfsprekend. Wat voor

muziek wordt er gespeeld? Daar hebben we een hele goede muziekcommissie voor!

.....maar die moet wel aan informatie komen. En heb je het geregeld, dan toch nog de extra check ....want als er opeens iemand iets anders doet dan het was afgesproken...(zo stonden we daar met alle muzikanten en zangers voor een dichte deur van de Petrus en Paulus kerk in januari)

Het gaat niet vanzelf....maar naarmate de tijd vstreek voelde ik me steeds meer op mijn plek. Je leert de leden soms op een andere manier kennen!

Je leert van de ene klus wat goed en fout gaat, dus doe je het bij de andere klus net even weer iets beter. Ook leer je van je collega bestuursleden! Als bestuurslid voel je je eigenlijk altijd en voor alles verantwoordelijk.....ook voor iets waar je soms helemaal geen invloed op hebt.

Natuurlijk heeft dat met de persoon zelf te maken, maar ik vind zelf ook dat je een voorbeeldfunctie hebt.

Eigenlijk vind ik dat iedereen eens in het bestuur moet gaan zitten....want dan weet je wat er speelt en hoe het werkt.

Dat is ook één van de redenen dat ik er ben uitgegaan, om het stokje aan iemand anders door te geven.....iemand met weer nieuwe ideeën, andere kijk op dingen, andere aanpak..... helemaal niet verkeerd denk ik.

Natuurlijk hadden die 6 jaar best 9 jaar kunnen wor-

Van de Musical Highlights avond is een leuke DVD gemaakt, er zijn nog enkele exemplaren te verkrijgen (à € 8,00 per stuk) bij Hettie Verlaan: 035-6016888, adriverlaan@tiscali.nl

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 7

(Vervolg van pagina 6)

den, maar aangezien ik inmiddels meer zorg voor mijn ouders krijg in Groningen vond ik het op dit moment goed om eruit te stappen.

Rest mij nog om het nieuwe bestuur veel succes en wijsheid toe te wensen

Mineke

Chantal presenteert.....

Op donderdag 3 maart 2005 deed Chantal de Groot als schoolopdracht op het Griffland college de presentatie over haar profielwerkstuk "De geschiedenis van de houten blaasinstrumenten". Samen met een mede-klasgenoot presenteerde zij vrijwel alle houten blaasinstrumenten en van elk instrument gaf zij tekst en uitleg over de werking en het ontstaan van het instrument. Tot slot werd elk instrument nog even bespeeld, nou ja bijna elk instrument. Het geluid van de baritonsax en de basklarinet was iets teveel gevraagd. En wat doe je dan? Je nodigt gewoon Peter Smeets en Joop Oversteegen uit om bij je presentatie aanwezig te zijn. Konden zij mooi zelf even het geluid van hun baritonsax en basklarinet demonstreren. En als het aan mij lag (maar ik ben niet haar leraar) dan zou zij zeker de waardering "goed" hebben gekregen.

Leo Verlaan.

Hieronder deel 1 van het werkstuk. Volgende keer volgt deel 2.

Inleiding

Hoe is de ontwikkeling van de houten blaasinstrumenten nou eigenlijk verlopen? Dit is een belangrijke vraag waar wij ons, in dit verslag, mee bezig gaan houden. We zullen gaan kijken naar de geschiedenis van de verschillende houten blaasinstrumenten. Ook laten we zien hoe tonen ontstaan en hoe verschillende houten blaasinstrumenten werken. De plaats van de instrumenten in het orkest zal ook aan de orde komen.

De houtblazers vormen een heel gevarieerde familie. Niet minder dan acht houten blaasinstrumenten maken deel uit van het orkest. Een bijzonderheid van de houten blaasinstrumenten is dat hun hoge tonen heel anders klinken dan hun lage tonen. Componisten benutten dat effect voor het creëren van contrasten in hun muziek. Voor houtblazers is veel kamer- en solomuziek geschreven.

veel mensen bespelen een instrument. Zo ook wij. Chantal speelt bij PVO in Soest en Lisa bij Harmonie Crescendo in Baarn. Chantal speelt klarinet en Lisa dwarsfluit. Daarom leek het ons leuk, juist omdat we zelf muziek maken, om ons eindwerkstuk te houden over de houten blaasinstrumenten.

(Vervolg op pagina 10)

P.V.O. Nieuws

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 8

kantorefficiency vandeven

► Nijverheidsweg 24^A - 3762 ER Soest
Tel: 035 60 10115 - Fax: 035 60 22022

► Nieuwstraat 29 - 3743 BK Baarn
Tel: 035 54 12301 - Fax: 035 54 12837

Uw totaalleverancier voor:

Kantoorartikelen
Kantoomachines
Kantoormeubelen
Kantinemeubelen

Groot in tuinhout !

Natuurlijk bij;

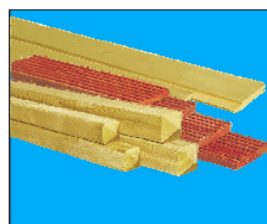
A.P. van Doorn b.v.

Koningsweg 33 3762 EA Soest

Tel: 035-6010167 Fax: 035-6018251

www.vandoorn-soest.nl

info@vandoorn-soest.nl

Het Vleescentrum
v.o.f. Westeneng
Voor de kwaliteit die vroeger zo
gewoon was

Naast onze ambachtelijke vleesprodukten verzorgen wij graag voor U:

*

Uw Vlees—Vleeswaren—Gourmet—Fondue—Steengrill en diverse
Saladeschotels

Barbecue specialiteiten—Bittergarnituren—Warme en Koude buffetten

Winkel geopend op:

Donderdag , Vrijdag en Zaterdag
Birkstraat 49, Soest.
Telefoon: 035-6012477

P.V.O.

Gefeliciteerd met jullie nieuwe uniformen.
Wij zijn blij hieraan een bescheiden bijdrage
te hebben mogen leveren. Veel succes!

Ook zij weten: Wie rekent
koopt bij **Het Vleescentrum**

PVO Nieuws

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 9

AUTO NIEHOF

Stationsweg 6 - Soest - Tel. 035-6027677

*Zoekt u een betrouwbare occasion ?
Uitstekende garantie.
Waar financiering altijd kan ?
En goede inruilprijzen ?*

*Dan moet u bij AUTO-NIEHOF zijn !
Altijd ± 40 occasions in voorraad !
Waar service nog gewoon is !*

**Alle auto's worden afgeleverd met:
Nationale Autopas en APK.**

AUTO NIEHOF

Stationsweg 6 - Soest - Tel. 035-6027677

Hier had uw advertentie kunnen staan

PVO Nieuws verschijnt 6 x per jaar in een oplage van 250 stuks. Het blad wordt verspreid onder de leden en donateurs van de Muziekvereniging PVO.

Neem contact op met de heer Hooft
telefoon: 035-6021685 voor informatie over tarieven en mogelijkheden.

P.A.M. Witkamp

Reparatieatelier voor Urwerken en Horloges

**Ereprijsstraat 59
3765 AD Soest
Postbus 410
3760 AK Soest
Telefoon 035-601 95 60**

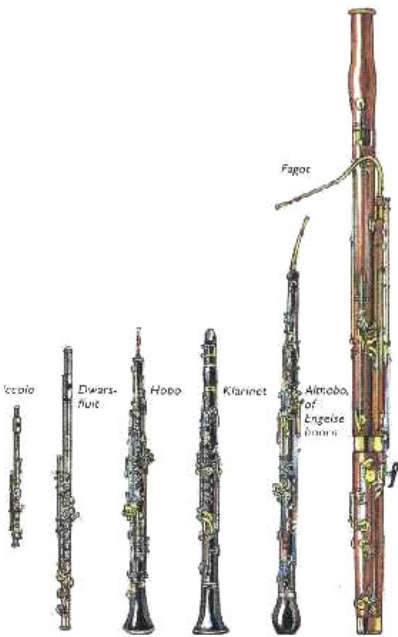
TRANSPORT & LOGISTIEK

KOLLER

AMERSFOORT

**Op Overslag en Distributiecentrum
Kryptonweg 7, 3812 RZ Amersfoort
Tel: 033-4637444, Fax: 033-4633494**

Hoe ziet de geschiedenis van de houten blaasinstrumenten eruit?

Voor de geschiedenis van de houten blaasinstrumenten moeten we 20.000 jaar terug gaan, tot in de prehistorie, toen de mensen ontdekten dat men, door langs het eind van een hol bot, een dierenhoorn, een stuk bamboe, een kalebas of een schelp te blazen, geluid kon voortbrengen. Dit soort primitieve instrumenten brengt een toon voort op dezelfde manier als wanneer je over een flessenhals heen blaast. Men vindt ze bij veel primitieve volken. De eerste houten blaasinstrumenten hadden geen vingergaten. Fluiten moest men harder aanblazen om ook boventonen te maken, de rietinstrumenten kenden maar één toon. In het Oosten en in het Middellandse Zeegebied ontstaan blaasinstrumenten met vingergaten. Op deze manier kon men het aantal tonen vergroten. Een interessante ontwikkeling is de dubbelfluit of hobo, waarbij men met elke hand een andere melodie kon spelen. De fluit

kreeg de voorkeur bij de primitieve volken en de rietinstrumenten zag men vooral in de westerse beschaving. Pas tegen de tijd van de Renaissance waren beide soorten in het Westen even populair als in het Oosten. Daarna begonnen de houten blaasinstrumenten zich te ontwikkelen tot instrumenten "families" van verschillende grootte en omvang. De instrumenten werden van kleppen voorzien om het aantal tonen te vergroten.

Geschiedenis van de blokfluit

De blokfluit is een betrekkelijk eenvoudig instrument dat al ongeveer duizend jaar bestaat. De blokfluit is vrij gemakkelijk bespeelbaar en was in de Europese Renaissance- en barokmuziek één van de meest geliefde instrumenten. Deze werd oorspronkelijk uit één stuk bukschout of ivoor gemaakt en had een snavelachtig mondstuk. In de zeventiende eeuw ontstond in Frankrijk de verbeterde driedelige blokfluit. Tot 1470 had de blokfluit zes vingergaten met gelijke tussenruimten en een duimgat. Rond dat jaar werd in Italië een extra gat toegevoegd. In de zestiende eeuw bestonden er blokfluiten in vijf verschillende formaten: de sopraan-, alt-, de tenor-, de bas- en de contrabasblokfluit. De laatste was bijna drie meter lang. In 16^e en 17^e eeuw was de blokfluit zeer in trek bij amateur-ensembles, maar in de 18^e eeuw kreeg hij een vaste plaats in het orkest.

Geschiedenis van de panfluit

De panfluit is een fluit die is opgebouwd uit een aantal aan de onderzijde gesloten buizen van verschillende lengte, die in de vorm van een vlot of een bundel zijn samengevoegd. Als materiaal wordt voor de Zuid-Amerikaanse panfluit veelal bamboe gebruikt. De naam panfluit is afkomstig van de Griekse god Pan. De panfluit werd gebruikt in de volksmuziek, vooral door herders. De vorm van de panfluiten verschilt uit welke streek ze afkomstig zijn. De buizen van de panfluit hebben geen vingergaten en het onderste uiteinde is gewoonlijk dichtgemaakt. De panfluiten zijn al meer dan 2000 jaar bekend en in de meeste delen van de wereld zijn exemplaren ervan gevonden.

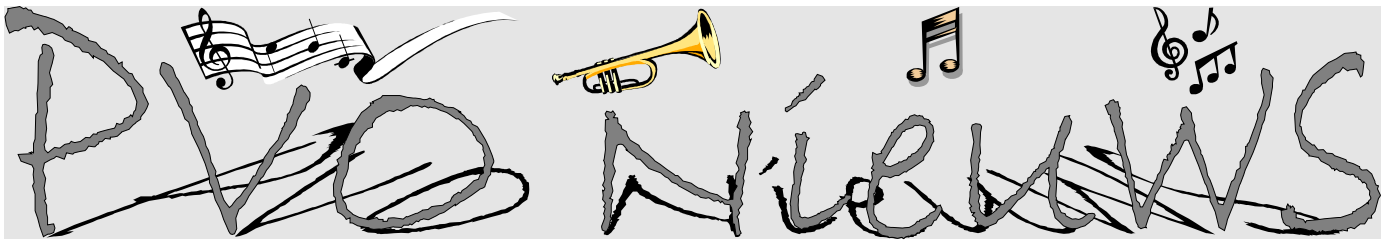
Geschiedenis van de dwarsfluit

De fluit is één van de oudst bekende muziekinstrumenten. Over de hele wereld zijn zeer oude fluiten gevonden. Anders dan de moderne dwarsfluit werden de vroege fluiten verticaal gehouden. Ze waren gemaakt van dierlijk materiaal, bijvoorbeeld rendiergewei of schapenbod, waarin een blaasgat en verschillende vingergaten waren geboord. De fluit wordt al eeuwenlang ter misleiding gebruikt. Bekend is het Middeleeuwse verhaal van de fluit spelende rattenvanger van Hamelen, maar ook twintigste- eeuwse vogelvangsters lokken hun prooi met fluitspel. Egyptische fluiten waren van riet of metaal. Deze waren ongeveer 100 centimeter lang. Ze hadden twee tot zes vingergaten en werden aangeblazen in de scherpe bovenkant van de buis. De dwarsfluit was in Griekenland al tenminste sinds de vierde eeuw voor Christus bekend. In de Griekse kunst zijn afbeeldingen van dwarsfluiten gevonden. In de loop van de 14^e eeuw raakte de fluit in Europa bekend, met name in Spanje, Frankrijk en Vlaanderen.

Fluiten werden meestal gemaakt van bukshout, maar soms werden ook andere materialen gebruikt, bijvoorbeeld zilver. Door de groei van de wereldhandel in de 19^e eeuw ging men fluiten maken van hardere houtsoorten, zoals ebbenhout. Vanaf 1840 werden ook andere materialen toegepast. Hout wordt zelden meer gebruikt, omdat zilver en metalen een expressievere klank geven.

De dwarsfluit trad waarschijnlijk in 1681 voor het eerst in het orkest op. In 1691 was de fluit toegetreden tot de Franse koninklijke kapel en in de halve eeuw die daarop volgde groeide hij uit tot een onmisbaar onderdeel van het orkest. In 1702 componeerde Michel de la Barre de allereerste muziek voor solofluit. Rond het einde van de 18^e eeuw had de dwarsfluit de blokfluit volledig uit het orkest verdrongen.

Omdat de dwarsfluit moeilijk bespeelbaar is, heeft men vaak geprobeerd er technische verbeteringen in aan te brengen.

Een fluitist uit München introduceerde omstreeks 1830 een fluit met grotere gaten. Hierna kwam hij met een afsluitbaar kleppenmechanisme. Dit laatste is nog steeds van toepassing. De altfluit werd rond 1890 ontwikkeld. Tenslotte heb je ook nog een basfluit of contrabasfluit, maar die worden zelden bespeeld. De piccolo behoort ook tot de fluitfamilie. Dit is de kleinste fluit die er is. De toonumfang is een octaaf hoger dan die van de dwarsfluit. De piccolo is gemaakt van hout. Het mooie van dit instrument is, dat het gelijk op kan gaan met de grote fluit, waardoor de indruk ontstaat dat de luisteraar slechts één instrument hoort. Pas aan het eind van de 18e eeuw kreeg de piccolo een plaats in het orkest.

Geschiedenis van de klarinet

De klarinet werd in de eerste jaren van de 18e eeuw ontwikkeld door de instrumentbouwer Johann Christoph Denner en zijn zoon Jakob. Het was het eerste blaasinstrument met een riet. Denners voornaamste verdiensten was dat hij de toonladder met grondtonen een twaalfde hoger kon laten klinken dankzij een gat in het bovenste deel van de cilinder. Dit gat was afsluitbaar met een speciale klep. De eerste klarinetten waren van bukschout en hadden zes vingergaten en twee kleppen. Er werd al gauw een derde klep toegevoegd om het bereik in het laag een halve toon te vergroten. Het instrument bestond uit drie delen. De eerste klarinetten hadden rieten van zo'n 15 millimeter breedte, die met garen aan het mondstuk vastzaten: het moderne mondstuk verscheen pas na 1760. Men speelde met het riet tegen de bovenlip. Rond 1750, toen de vierde en vijfde klep werden toegevoegd en het onderstuk in een klankbeker ging uitlopen, vond de klarinet ingang in het orkest, nadat hij eerst vooral als solo-instrument was gebruikt. Pas halverwege de 19^e eeuw kreeg de klarinet een vaste positie in het orkest. In 1790 werd de zesde klep uitgevonden en verdween het peervormige mondstuk. Ondanks deze verbeteringen hadden de vingerzettingen en de toonvastheid toch nog wel problemen. Daarom maakte men klarinetten in verschillende toonhoogten. Naast de C-klarinet bestonden er een Bes-klarinet voor verlaagde toonsoorten en A-, B- en D-klarinetten voor verhoogde toonsoorten. De laatste belangrijke aanpassing aan de klarinet vond plaats in de jaren 1839-1843. Er werd een kleppenmechanisme toegepast, hetzelfde als wat voor de fluiten werd ontwikkeld. Door dit kleppenmechanisme werd de klarinet gemakkelijker te bespelen. Ook bestaat er een bas-klarinet die werd ontwikkeld in 1838. De bas-klarinet vormt geen vast onderdeel van de houtblazerssectie, maar wordt in vele composities gebruikt.

Geschiedenis van de hobo

Het woord hobo is afgeleid van het Franse woord Hautbois. Dit betekent hoog hout en dit verwijst naar de klank van het instrument. Wie precies de hobo uitvond is niet bekend, maar rond 1670 werd het instrument in Parijs bespeeld en nog geen tien jaar later werd het ook in de rest van Europa bespeeld. De hobo werd ontwikkeld als houten blaasinstrument met een klankwaliteit die geschikt was voor gebruik binnenshuis. De eerste hobo's hadden twee kleppen. De hobo bestond uit drie door pen- en gatverbindingen aan elkaar bevestigde delen. De hobo maakte in 1674 zijn entree in Engeland. Sinds J.S. Bach wordt de hobo steeds meer gebruikt, ook als solo-instrument. Tijdens de 18^e eeuw werden meerdere hobo's van verschillende afmetingen aan het orkest toegevoegd. De voornaamste ontwikkeling in de 19^e eeuw was het aanbrengen van klepmechanisme bij de hobo. Ook werd er een octaafklep geïntroduceerd.

De althobo wordt ook wel Engelse hoorn genoemd – een rare benaming, omdat het instrument noch Engels noch een hoorn is. De althobo van circa 1750 had meestal de vorm van een halve maan en was bekleed met zwart leer. Omdat de gaten verder uit elkaar stonden dan op de gewone hobo kreeg de althobo een kromming, voor een betere bespeelbaarheid. De althobo werd vooral in Franse muziek toegepast, maar verschillende componisten lieten de hobo meespelen in orkestcomposities.

Geschiedenis van de fagot

De fagot, die vaak wordt beschreven als de clown van het orkest, is de bas van de houtblazersgroep. De fagot kan goed solo spelen en geeft het orkest kleur, omdat hij goed met andere instrumenten samen gaat. Het instrument had aanvankelijk drie kleppen – twee voor de duimen en één voor de pink – en bestond rond 1650 uit vier delen: de dubbele buis, de vleugel, de baspijp en de beker. De fagot was van esdoorn of perenhout en had een buis van 2,4 meter. Rond 1730 werd een vierde klep toegevoegd en rond 1800 waren er zes kleppen. In de 19e eeuw werd de fagot verder verbeterd. Charles Joseph Sax voerde rond 1825 toongaten in en in 1851 bracht hij een metalen fagot met 23 kleppen op de markt.

PVO Nieuws

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 14

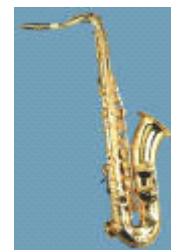
De geschiedenis van de saxofoon

De uitvinder van de saxofoon is de Fransman Adolphe Sax.

Kenmerkend voor de saxofoon is de vrij brede romp die bestaat uit een buis van dun metaal -meestal koper- en die bij de klankbeker iets breder wordt. Er zijn 18 tot 21 toongaten van verschillende grootte, die allen zijn voorzien van kleppen. Bij het mondstuk zitten twee kleppen. Het mondstuk dat is voorzien van een enkelriet was oorspronkelijk van hout, maar is nu meestal van eboniet of koper. De saxofoonfamilie bestaat uit de sopranino in Es, de sopraan in Bes, de alt in Es, de tenor in Bes, de bariton in Es en de bas in Bes. Grote saxofoons zijn hanteerbaar dankzij de omgebogen, iets gekantelde klankbeker. Bij de bariton en bas is de buis aan de bovenkant eveneens omgebogen, zodat hij verdubbeld lijkt te zijn. Nog altijd komen er jaarlijks vele nieuwe modellen met kleine wijzigingen uit.

De saxofoon werd in de jaren 20 vast opgenomen in Britse militaire kapellen en maakt nu ook deel uit van het symfonieorkest.

Sinds de eerste Wereld Oorlog is de saxofoon één van de meest bespeelde blaasinstrumenten. Sinds de jaren 30 is de sax een belangrijk instrument in de jazz.

Aanmelden voor de Muziekschool

Voor de leden die lessen willen volgen bij de muziekschool: Bij Willem vd Born zijn formulieren beschikbaar om je op te geven.

Kom langs op maandagavond, mail (leerlingen@pvosoest.nl) of bel even met Willem (035-6234403)

De PVO bar

Hoe gaat onze PVO bar heten? Zal het net zo vergaan als de naam van ons PVO gebouw, wat nog steeds PVO gebouw heet? Riekje en Cees kunnen best zelf een naam bedenken, maar het is beter dat het op een 'democratische' manier gaat. Stuur daarom uw mailtje met suggestie voor de naam van onze "nieuwe" bar naar bar@pvosoest.nl De opening van de bar vindt plaats op 21 mei. Wilt u de opening meemaken, vul dan het formulier in (uitgereikt tijdens de repetitie) en gooi dit in de bus bij de bar.

Wist U dat

- ⊘ Tijdens de repetitie Marcel Gieskens onlangs plotse-ling van zijn stoel sprong;
- ⊘ Peter Rieken verschrikt aan Marcel vroeg of het wel helemaal goed met hem ging;
- ⊘ Marcel daarop aangaf dat hij kramp in zijn *dijen* kreeg en vervolgens zijn *kuitspieren* begon te masseren;
- ⊘ Peter Rieken tijdens het repeteren van "An der schönen blauen Do-nau" aan Riekje van Tricht vroeg waarom ze niet inzette;
- ⊘ Riekje daarop antwoordde dat zij wachtte op een teken van Peter;
- ⊘ Peter aangaf dat hij dit ook wel eens met zijn ogen doet omdat hij niet alles met zijn handen kan aangeven;
- ⊘ Dit "oog"contact aan Riekje kenne-lijk niet besteed is;
- ⊘ Joop Oversteegen zeer bezorgd is om het gewicht van zijn kat;

X^{TM} HEEFT OOG-CONTACT

©1999 WFF

- ⊘ Hij daarom regelmatig zijn kat weegt;
- ⊘ Hij dit doet door met de kat op de weegschaal te staan en zijn eigen gewicht daarvan af te trekken;
- ⊘ Hij aldus maar één keer op de weegschaal hoeft te staan;
- ⊘ De kat onlangs plotseling negen pond zwaarder ge- worden was;
- ⊘ Joop zich nu ernstig zorgen maakt om de gezondheid van zijn kat;
- ⊘ Sinds kort de broeken van Joop ook al steeds meer zijn gekrompen;
- ⊘ Joop zich nu ook zorgen maakt om de door zijn vrouw gebruikte wasmiddelen;
- ⊘ Erica Hamming moeite heeft met het spelen van "trillers";
- ⊘ Peter het gevoel heeft dat Ruby Stomphorst makkelij-ker trilt dan Erica;
- ⊘ Erica zich vervolgens hardop afvroeg hoe Ruby het dan wel doet !!!
- ⊘ Riekje van Tricht nog wel eens ver-geet dat er tussen pianissimo en for-tissimo nog een heel scala van dy-namiek zit;
- ⊘ Peter Rieken daar-om onlangs aan Riekje verzocht die "Turbo" eens uit te zetten;
- ⊘ Nadat Riekje de turbo uit gezet had Peter kennelijk direct hoorde dat Willem van de Born niet speelde terwijl in de partituur toch duidelijk een trombonepartij geschreven stond;
- ⊘ Peter vervolgens aan Willem vroeg waarom hij niet mee speelde
- ⊘ Willem daarop aangaf dat hij dan *even* zit te luisteren;
- ⊘ Het muziekstuk Oregon kennelijk zeer opwindende momenten in zich draagt;
- ⊘ Peter daarbij de grootste moeite heeft die opwinding bij de muzikanten zo lang mogelijk uit te stellen;
- ⊘ Ondanks dat, de opwinding bij een aantal muzikanten toch steeds weer te snel komt;
- ⊘ Dit alleen maar kan leiden tot een voortijdige climax en een te lang naspel;
- ⊘ Sinds Willem van de Born alleen trombone speelt de last op zijn schouders steeds zwaarder wordt;

PVO Nieuws

April 2005

Soester Muziekvereniging Patientia Vincit Omnia

Pagina: 16

- ⊕ Peter toen niet meer bij machte was de ontstane opwinding tegen te houden en er aldus een voortijdige climax ontstond;
- ⊕ Als Marcel Gieskens een a moet spelen hij omhoog moet denken omdat er anders de (lagere) e uit die toeter komt;
- ⊕ Marcel kennelijk een toeter heeft die met zijn baasje meedenkt;
- ⊕ De overbuurman van Irma Metternich bij de brandweer werkt;
- ⊕ Deze overbuurman onlangs naar het PVO-gebouw belde omdat hij Irma even wilde spreken;
- ⊕ Leo Schambach de telefoon opnam en vervolgens Irma riep met de mededeling "De brandweer aan de telefoon";
- ⊕ Irma daarbij de schrik van d'r leven over zich heen kreeg;
- ⊕ Joop Overstegen bij afwezigheid van Elwin van der Molen weer een avondje voor de Big Band heeft gestaan;
- ⊕ Hij dit met zo'n gemak en vanzelfsprekendheid deed dat hij daarbij alleen zijn rechter hand nodig had;
- ⊕ Hij aldus zijn linker hand in zijn broekzak stopte;
- ⊕ Rob Beerten dit kennelijk toch niet zo'n goed idee vond en Joop verzocht zijn linker hand uit zijn zak te halen;
- ⊕ Joop dit geen enkel probleem vond daar hij ook met zijn linker hand kon dirigeren en dus zijn rechter hand in zijn broekzak deed;
- ⊕ Kees van Dijk onlangs aan de bar € 5,60 moest afrekenen;
- ⊕ Kees vervolgens € 6,00 aan kleine muntstukken op de bar uit telde en daarbij zei dat hij dan € 0,40 terug kreeg;
- ⊕ Hier natuurlijk geen eurocent tussen te krijgen was;
- ⊕ Ondergetekende (had bardienst) toen maar € 0,40 van Kees z'n stapeltje muntstukken haalde en die Kees toeschoof;
- ⊕ Deze goocheltruc voor Kees "Te moeilijk" was!!!

- ⊕ Ondergetekende via Internet een nieuwe trompet heeft besteld waarmee Leo Schambach eindelijk overtroffen kan worden;

Dat wist U allemaal niet??, Dan weet U dat nu ook weer. Weet U nog een "Wist U datje", dat wij nog niet weten maar dat iedereen zeker moet weten, laat het mij dan weten opdat de volgende keer iedereen het weet. Het is maar dat U dat weet

Leo Vertellingen

Op 10 april 2005 werd 'onze' Piet 50 jaar. Ter gelegenheid van deze verjaardag had Piet het 'PVO gebouw' afgehuurd. Het werd een gezellige en ongedwongen bedoening. Totdat natuurlijk de klok 12 uur sloeg en Piet aan de beurt was om

'geridderd' te worden om opgenomen te worden in de "orde der 50 jarigen van PVO". Op bijgaande foto is te zien dat Piet zijn inwijding met glans heeft doorstaan

VERPAKTE VARKENSOESTERS

Hoofdgerecht voor 4 personen.

Bereidingstijd: circa 30 minuten.

Benodigheden:

4 varkensosters, 8 plakken rauwe ham, peper en olie, 30 gr., boter of 2 eetl. olie, 125 gr. fijngehakte uien en sjalotjes. 150 gr., eekhoorntjesbrood of champignons, 1,5 theel. gehakte peterselie, 4 eetl. witte wijn, 1,5 theel. Tomatenpuree en 4 plakjes gruyère kaas.

Stap 1:

De varkensosters inwrijven met peper, met olie bestrijken en in een voorverwarmde grillpan aan beide kanten 3-5 minuten roosteren of in een koekenpan aan beide kanten niet helemaal gaar bakken.

Stap 2:

Uien, sjalotjes en gesneden paddestoelen smoren, gehakte peterselie en witte wijn en tomatenpuree toevoegen en laten inkoken. Flink hartig maken.

Stap 3:

Per oester een stuk aluminiumfolie (doffe kant naar buiten) van 30 x 20 cm. met olie bestrijken, een plak ham erop leggen, daar wat vulling op strijken, de oester erop leggen, weer met vulling besmeren, een tweede plak ham erop en als laatste een plakje gruyère. Folie sluiten.

Stap 4:

Als alle plakjes klaar zijn, ze op een bakblik in de hete oven leggen en aan beide zijden 10 – 12 minuten laten garen.

Flip wenst U een smakelijk eten.

